

Javaslat a
„[A Cserépfalui Református templom című érték]”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Szilágyi Zoltán (név)

.....(aláírás)
Cserépfalu,2015 szept.(település,dátum)
(P.H.)

I.
A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Szilágyi Zoltán
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Szilágyi Zoltán
Levelezési cím: Cserépfalu, Kossuth út 103.
Telefonszám: 49/423-175 és 30/261-5737
E-mail cím: zolisz@freemail.hu

II.
A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

- 1.A nemzeti érték megnevezése: A Cserépfalui Református Templom
- 2.A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:
 agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus
3. A nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése: Cserépfalui Települési Értéktár
4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Cserépfalu filiát a XII. sz. végén Katalán egri püspök szerezte meg. 1335-ben a Cherep névalakban említett falunak papja és Szent György tiszteletére szentelt temploma volt. Pontos adatok hiánya miatt csak valószínűsíthető, hogy többször is leéghetett a kőből és/vagy fából álló templom. Mivel a falu a reformáció hatására nagyon hamar protestánsná lett, a jelenlegi megelőző templomot már ilyen módon építették. A harangláb azonban nem ugyanazon a portán volt. A ma is álló templomot ennek a haranglábnak a helyére kezdték építeni 1897-ben. Az új épületre azért volt szükség az egyházi jegyzőkönyvek adatai alapján, mert a falu „kinötte” a régi „Isten házát”. Részlet Novák Sándor lelkipásztor emlékiratából: „Az 1896.

évben ülte meg a magyar nemzet Ázsiából kijövetelének ezredéves történetét. ezen ezredév emlékét több város és helység élő fák ültetésével örökíté meg. ...A cserépfalusi ref. egyházközség azt határozta, hogy az ezredév emlékére mi nem élő fát ültetünk, hanem a mindenható Isten dicsőségére az Ő imádása helyéül egy új templomot fogunk építeni, mely örök időkre hirdesse nemcsak országunk fennállását, de egyházunk áldozatkészségét, hirdesse híveink buzgósággal teljes adakozását...”

Az alapkőletétel 1897. május 1-én történik meg, ahol Novák Sándor verse is elhangzik:
„Beteljesült hát a szándék, mire oly rég vágyva-vágytunk.
Épülőben van a templom a mi hitünk, erős várunk.”

A jegyzőkönyvek tanúsága szerint, nagyon tiszteletreméltó összefogás, adakozás, elszántság eredményeképpen épülhetett fel ez a csodálatos, impozáns épület. A presbitériumban először felvetődött, hogy kölcsönrel biztosítsák a szükséges fedezetet, de végül az egyháztanács vállalta az önerőből való építési költségek előteremtését. A teljes költség végül 26356 forint lett, mely megfelelt 5000q búza árának. Ennek a szép összefogásnak eredményeképpen 1898. november 11-én szentelték fel Cserépfalu gyönyörű templomát.

A megye egyik legnagyobb, 52 m-es tornyú, neogótikus református temploma lett. A 13X36m alapterületű templom Bezdány Ferenc tervei alapján épült fel. Belsejében a karzatokkal együtt 1300 ülőhely van, nyugati záródása félköríves, mennyezete boltozatos. A torony felőli falon volt elhelyezve a régi templomból a szószék fölötti korona szép fafaragással és díszítéssel 1810-ből. Ez a muzeális értékű tárgy ma a Sárospataki Református Kollégium múzeumában van elhelyezve. Legrégibb darabja azonban a lobontott középkori templomából származó Mózes-szék 1747-es dátummal. Ez a barokk faragású szék a templom legértékesebb darabja. Rajta az alábbi felirat olvasható: „Isten dicsőségére készíttetett ezen szék az egyház kölcségén 1747-ben Tóth Márton bíró és Derda István gondnoksága alatt”

A szószék a templom hosszú oldalának közepén helyezkedik el, 4,70m magasságban, amely szédületes az igét hirdető lelkipásztor számára. A szószékre külön feljárati lépcsőszobán át vezet az út. A szószék feletti koronán nincs felirat, a mellette levő falon áll egy márványtábla ezzel a szöveggel: „építette a cserépfalusi ev. ref. egyházközség 1897-98.”

A gyülekezet első orgonáját Váradi Sándor építette 1879-ben, még a régi templomba. Mikor az új templom elkészült ezt lecserélték egy 8 regiszteres modernebb változatra. Azóta többször kellett javítani, hangolni. Koncertezésre alkalmas orgona beszerzése a gyülekezet jövőbeli tervei közt szerepel. E cél megvalósítására létesült 2012-ben az „Építési és orgonafelújítási alap”.

Három harangja 330 kg-os, 200 kg-os és 85 kg-os. Az I. világháború idején kettőt rekviráltak hadi célokra és csak a 200kg-os maradt meg. Ehhez öntette 1924-ben a gyülekezet a másik kettőt. A harangok mindennap megszólalnak reggel 7.20-kor és délben. A reggeli harangszó a régi időkből megmaradt cserépi hagyomány, hiszen valamikor minden reggel munkába, iskolába indulás előtt reggeli elcsendesedéssel, imádsággal kezdődött a nap.

A templom kertjében áll az I. és II. világháború áldozatainak emlékoszlopa és a hősök tiszteletére készített lélekharang. Ez utóbbi egy személy adományából készült el. Évente egyszer, május végén emlékeztést tart az egész község a hősökre gondolva.

A templom az évtizedek során többször lett kisebb mértékben, az éppen szükséges helyeken felújítva, de igazán nagy renoválás először Solymosi Tibor lelkipásztor és Derda István majd Vadászi Lajos gondnoksága alatt történt 1987-88 között. Ekkor a belső rész és a tetőzet helyreállítása valósult meg. A templom 100 éves fennállásának jubileumára a külső renoválás

készült el. Akkorra a külső vakolat annyira tönkrement, hogy már az egész község átérezte: azt az épületet, mely mindig büszkeséggel töltötte el őket méltóképpen kell felújítani. Az adakozás meghirdetése után kiderült az elszármazottaknak is szívügye a templom és rövid idő alatt 500 adakozó 6 millió Ft-ot adományozott. De nemcsak pénzzel, különféle természetbeni adománnyal és kétkézi munkával is hozzájárultak, hogy megszüpüljön az „Isten háza”.

Nagy öröme volt az egyházközségnek, hogy 2013-ban a gyönyörű templom adhatott helyet a Nagypénteki televíziós istentisztelet közvetítésének. Az úrasztala körül ülő közel 40 kiskolász éneke azt hirdette, hogy van feltámadás! Igaz ez úgy is, hogy egy kisközség életét sem kell leírni, hiszen Isten a „kövekből is tud fiakat támasztani”.

A templom az a hely, melyre vigyáznunk kell. A templom az a hely, melyre büszkék lehetünk, ahol érezhető az ősök jelenléte, ahová betérve megnyugodhat és feltöltődhet a lélek. Rajtunk áll, hogy az ősök reménysége, áldozata ne legyen hiábavaló. Rajtunk áll, hogy a templom a következő generációk számára is az a hely legyen, ahol otthon van!

5. Indoklás a Települési Értéktárba történő felvétel mellett, kitérve a nemzeti érték jelentőségének bemutatására:

A Cserépfalui Református templom a megye egyik legnagyobb 52 m-es tornyú neogótikus református temploma. Belsejében félköríves záródása, boltozatos mennyezete alatt 1300 ülőhely van.

A 4,70 m magas szószéke, széphangzású orgonája és harangjai egyedi értéket képviselnek.

A fentiek alapján települési értékkel nyilvánítása indokolt.

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Zsirka László: Nem cserép, hanem porcelán és ép... Cserépfalui Református Egyházközség története.

7. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.cserepfalu.hu/ertektar

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális dokumentációja.

2 db fénykép

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek.

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat.

Cserépfalu Református Templom

1. A Református Templom

2. Református Templom háttérben a temető